

skú zkušku je strážcom vysokého niveau, ktorého tento diplom vyžaduje, ako i záujmov štátu, ktorý tu udeľuje kvalifikované práva.

Fajnor nezabudnul ani na to, že európsky život kladie na nás postuláty, aby sme sa prispôbili národom vzdelaným a styky svoje zušľachťovali. Jako predseda Slovenského klubu účinkuje blahodárne na svojich spoluobčanov.

Päťdesiatka ho našla v plnej sile a zdraví, my mu zo srdca privoláme: ad multos annos!

V »Lidových Novinách pri tejto príležitosti uverejňuje ministerský radca Dr. K. Schrotz príležitostnú vzpomienku, v ktorej oceňuje Fajnorovu záslužnú činnosť jako ministra unifikáčného. Tiež iné časopisy, napriek predvolebnému shonu a bežným svojim denným starostiam a zájmom politického rázu, veľmi srdečne registrujú tieto päťdesiatiny.

K týmto významným reminiscenciám neinôžem nepripojiť skromnú reminiscenciu svoju, pretože som s milým jubilantom už po 5 rokov u redakčného stola »Právneho Obzoru«.

Bolo to ešte v roku 1919, keď som po ukončení vojenských obsadzovacích prác na Slovensku, od Trenčína až po Leopoldov, odložil vojenskú uniformu a vstúpil do známej advokátskej kancelárie Dra. Emila Stodolu v Bratislave a majúc v sebe ešte príliš mnoho čerstvých dojmov z onoho živelného a tak spontánne oduševnelého zápalu roľníckeho ľudu na Považí pre československú politickú a kultúrnu jednotnosť, ťažko som niesol, že Dr. Emil Stodola svoj časopis »Právny Obzor« koncom II. ročníku zastavil. Nadchnutý pre všetko dobré, čo rozvoju jednotnosti československej myšlienky napomáhalo a ju podporovalo, obrátil som sa vtedy na Doc. Dr. Vlad. Fajnora jako predsedu súdnej tabule s návrhom, aby sme československých právnikov na Slovensku sústredili k vedeckej spolupráci, založili Právnickú Jednotu na Slovensku v Bratislave a obnovili »Právny Obzor«. Doc. Dr. Vl. Fajnor bol zrejme potešený mojim zápalom a úprimným nadšením pre vec, ktorú sám s najväčšou radosťou uvítal, naznačil mi hneď kultúrne a spoločenské prúdenie na Slovensku a tak do mojich zámerov a môjho nadšenia vniesol triezvu životnosť slovenského prostredia. Preto hneď počiatkom roku 1920 prikrôčené bolo k zakladateľským prácam, na ktorých má záslužný podiel i Dr. Emil Stodola a za predsedníctva Dra Fajnora založená bola Právnická Jednota a obnovený »Právny Obzor«. Redaktorstva ujal sa náš jubilant. Vyskytli sa síce hneď pochybovači, ktorí týmto kultúrnym podnikom prorokovali krátke trvanie, avšak obozretnej a usilovnej práci nášho hlavného redaktora podarilo sa prekonať počiatkové prekážky a nesnádze a »Právny Obzor« za účinnej spolupráce pánov univerzitných profesorov a odberateľského porozumenia československej právnickej verejnosti, zaistiť trvalú budúcnosť odberateľskú a aj obsahove udržať »Právny Obzor« na vedeckej úrovni súdobých orgánov Právnických Jednot v Brne a v Prahe.

Prajem preto nášmu hlavnému redaktorovi od redakčného stola na mnoho rokov pevného a trvalého zdravia, aby v svojej blahodárnej činnosti v redakcii »Právneho Obzoru« mohol dlho sotrvat, mal z nej tak jako dosiaľ zvláštne potešenie a úprimnú radosť a aby za jeho redaktorstva dočkal sa »Právny Obzor« ďalšieho rozvoja a úspechov.

Rôzne.

Protokoly o jednaní 2. letošního sjezdu právnického vydal List československých právniků »Všehrd« na podklade stenografických záznamů vlastních referentů. Obsahují ve vyčerpávajícím výtahu přednesení referentů i debaty. Usnesené resoluce jsou otištěny v autentickém znění. Cena publikace, která jistě přijde vhod všem účastníkům sjezdovým i těm, kdož neměli příležitosti sjezdu se účastniti, v knihkupectví 5 Kč. Pro odběratele »Právneho Obzoru« na přímou objednávku korespondenčním lístkem na

adresu Praha I., Ovocný trh 3. »Všehrd«, s poznámkou, že objednatel reflektuje na cenu sníženou, za sníženou cenu pouze 3.50 Kč.

Z advokátskej komory v Turčianskom Sv. Martine. Advokátska komora v Turčianskom Sv. Martine upozorňuje svojich členov, že i dočasné smluvy treba oznámiť berným úradom v riadnej lehote, ináč nasleduje pokuta. Prípady takýchto pokút sa úžasne množia a preto na žiadosť Generálneho finančného riaditeľstva advokátska komora na túto okolnosť dôrazne upozorňuje.

Literatura.

Dr. Jan Říha: Organisaace státu a státní moci v republice Československé (Sborník »Politika«).

Autor, muž 44letý, má za sebou bohaté zkušenosti praktické a zjistiť si v našem písemnictví význačné místo úspěšnou činností literární. Prošel výbornou školou u Zemského výboru Kr. Č., kde dosáhl hodnosti zemského rady, byl povolán jako rada k nejvyššímu správnímu soudu a tou dobou je tajemníkem poslanecké sněmovny Národního Shromáždění.

Kromobyčejnou pozornost vzbudila jeho rozsáhlá monografie: O statku obecním (1914, str. 236), ve které podrobil zevrubnému a pronikavému rozboru spletitý a záhadný institut obecního statku podle § 70. obec. zřízení. Projevují se tu všechny výrazné přednosti právníckého ducha Říhova: imponující znalost ohromného materiálu, zvláště judikativního, literatury, neobyčejná důkladnost, smysl pro vědecké zpracování látky, samostatný, bystrý úsudek. Při nedokonalé pozitivněprávní úpravě výklad otázek pojících se k obecnímu statku naráží na spletitý a náročný otáček veřejného práva ať hmotného ať formálního. Svou monografií o obecním statku představil se Ř. jako zcela vyhraněná individualita právnícká a neváhám prohlásiti, že není v našem písemnictví veřejnoprávním posledních 15 let mnoho prací, které by se mohly monografií Ř. vyrovnati.

Po tomto svém jaksi životním díle obdařuje nás Ř. často svými pracemi. Mezi nimi bych zvláště upozornil na studii »O t. z v. zvláštních výlohách obce«, kde měl Ř. příležitost obírat se subtilními otázkami právníckými. Překvapovalo, s jakou pohotovostí Ř. se stavěl po převratu k některým otázkám, k nimž podnět zavdávalo naše republikánské zákonodárství. Sem bych zvláště čítal spis (komentář) »Novela k obecním zřízením 1919«, z kterého je patrné, jak minutosním právníkem a znalcem Ř. jest.

Pokud běží o poslední jeho práci »Organisaace státu a státní moci v republice Československé«, jest si autor vědom (srov. pozn. 1.), že pod thema jím zvolené spadalo by veškeré naše veřejné právo: ústavní a správní a že si musil uložit velike omezení pracovního pole, jakož i způsobu zpracování, i na úkor vědecké snad ceny práce, jak sám praví. Ale i tak nutno přiznati, že máme před sebou vědecké zpracování ústavního práva a některých důležitějších partií správní naší organisaace. Velikou předností spisu Ř. je, že přihlíží k souvislým partiím, k nejnovějším našim zákonům, v jejichž labyrintu se pomalu nikdo nevyzná, k zákonům uherským, jakož i že vyčerpává podivuhodně naši literaturu popřevratovou. Jde při tom tak daleko, že pečlivě seznamená i literaturu novinářskou. Tím zachytil — hlavně pro vzdálenější budoucnost — skoro úplně všecko to, co se u nás psalo; je v tom také mnoho literárního braku, na jehož nicotnost, resp. kuriosnost Ř. ne vždycky náležitě upozorňuje. Účel díla vysvětluje, že spisovatel — jak sám přiznává — nemohl přihlížeti vždy k stěžejním pracím státovědeckým (Labandovi, Esmeinovi a j.). Neznám u nás hned tak spisu, který by tak zevrubně obsáhl náš materiál pozitivně právní a literární, pokud běží o právo ústavní. Překvapuje arci, že opomenul na str. 280 Layera. Někde místo Mayer má býti Jiří Meyer.